

მდინარე არაგვის კალაპოტში ქვიშა-ხრემის მოპოვებისთვის საჭირო საპროექტო არეალის ჰიდროლოგიური კვლევა

დავით მეურმიშვილი

ელ-ფოსტა: meurmishvilidaviti@gmail.com

გეოგრაფიის დეპარტამენტი, ზუსტ და
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი,
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
მისამართი: ი.ჭავჭავაძის გამზირი

საქართველოში ქვიშა-ხრემის მოპოვება მდინარის კალაპოტიდან აქტიურად მიმდინარეობს რამოდენიმე მთავარ მდინარეზე, როგორებიცაა მაგალითად: მტკვრი, რიონი და არაგვი. მდინარე არაგვის კალაპოტში დაგეგმილი ქვიშა-ხრემის კარიერის განთავსების ადგილებთან მდებარეობს საქართველო-რუსეთისა და რუსეთი-სასომხეთის მთავარი მაგისტრალური მილსადენები და მათი განშტოებები. აღნიშნული ფაქტიდან გამომდინარე, ბოლო წლებში დაგეგმილი კარიერის მფლობელები ვალდებული არიან განახლონ მოპოვების ლიცენზია ან აიღონ თავიდან. აღნიშნულ ლიცენზიაში გაზისა და ნავთობის კორპორაციის ჩართულობის შედეგად მკაფიოდ არის მითითებული ჰიდროლოგიური ანგარიშის მნიშვნელობა გაზსადენებთან მიმართებაში, რათა თავიდან იქნეს არიდებული გაზსადენების დაზიანება კარიერის მოწყობისა და ქვიშა-ხრემის მოპოვების შედეგად. ჰიდროლოგიური და ჰიდრაულიკური ანგარიში გვიჩვენებს თუ რამდენად მიზანშეწონილია კარიერის განთავსება დაგეგმილ ლოკაციებზე ან საერთოდ რა მასშტაბის ზიანი შესაძლოა მიაღწეს გაზსადენს.

ლიტერატურა

- Copernicus Open Access Hub (EU);
- NASA & USGS earthdata;
- ESA (ევროპის კოსმოსური სააგენტო) earthdata;
- „ОБЩАЯ И РЕЧНАЯ ГИДРАВЛИКА“ И.П.Спицын, В.А. Соколова;
- Ростомов Г.Д, техническое указание по расчету максимального стока рек в условиях кавказа. (Тбилиси 1980);
- Л.А.Владимиров, Д.И.Шакаришвили, Т.И.Габричидзе "Водный баланс Грузии" მეცნიერებათა აკადემია, თბილისი, 1974 წ;
- რობერტ დიკონიძე, ზურაბ გვიშიანი - „მყარი ნატანისა და ღვარცოფული ხარჯის მეთოდისა“, თბილისი, გამომცემლობა „ინტელექტი“, 2022 წ.
- ვ. ლაშენკოვი „ჰიდროკვანძების ბიეფებში მდინარეთა კალაპოტების დეფორმაციების პროგნოზირება" (ლენინგრადი, 1979 წ).